

Monumentnummer*: 516381

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 augustus 2001
Kadaster deel/nr 82921/81

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Eefde Lochem Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Gorssel D 4037

Omschrijving**

Omschrijving

Aan de zuidzijde van de eigenlijke schutsluis voor het oude aflatwerk bevindt zich het oorspronkelijke GEMAAL. Oorspronkelijk had dit gemaal elektrisch aangedreven pompen met een capaciteit van respectievelijk 3,5 kubieke meter- en 1,5 meter per seconde. De opvoerhoogte bedroeg 6 meter.

Het geheel in wit gepleisterd beton opgetrokken gemaal is gebouwd op rechthoekige grondslag. Het gebouw is met de voorzijde half in de dijk geschoven waardoor de gevels achter de dijk een grotere hoogte bereiken. Tegenover de dijkgevel bevindt zich het betonnen brughoofd van een deel van het aflatwerk.

De VOOR- en ACHTERGEVEL van het gemaal zijn voorzien van ijzeren ramen tot aan de dakgoot en voorzien van betonnen lekdorpels. Het gebouw wordt afgesloten door een zadeldak met ver doorgetrokken dakschild aan de achterzijde. Het dak is gedekt door verbeterde Hollandse pannen. Op de hoeken van de VOOR- en ACHTERGEVEL bevinden zich gestileerde consoles waarop een houten bekisting met daaromheen een zinken mastgoot is aangebracht. De VOORGEVEL bevat een langwerpige betonnen kozijn met stijlen, waarin 12 gekoppelde 24-ruits ramen met scharnierend bovendeeel zijn aangebracht.

De LINKER ZIJGEVEL heeft op dijkhoogte een ijzeren deur. Hierboven zijn drie 4-ruits ramen aangebracht. Het rechter gevelvlak verloopt tot het maaiveld beneden de dijk. Hierin zijn drie langwerpige 12-ruits vensters aan- gebracht. Aan de bovenzijde wordt het hele gevelvlak afgesloten door een uitspringende daklijst. Langs het vloerniveau van de gevel is een betonnen trap aangebracht.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De RECHTER ZIJGEVEL is gelijk aan de LINKER ZIJGEVEL.

De ACHTERGEVEL heeft als gevolg van het sterke verloop van het maaiveld achter de dijk een groter gevelvlak. Boven twee langwerpige afwateringssleuven gescheiden door een betonnen muurdam, bevinden zich twee ronde muuropeningen. Ca. 1,5 meter boven deze openingen bevindt zich een langwerpig betonnen kozijn, voorzien van 12 gekoppelde 24-ruits vensters met scharnierende onderramen.

Het INTERIEUR bevat onder andere nog delen van het oude pompmechaniek, een ijzeren loopbrug en heeft nog de oorspronkelijke indeling.

Waardering

GEMAAL in de stijl van de Nieuwe Zakelijkheid gebouwd tussen 1930 en 1933.

- van architectuurhistorische waarde als goed bewaard voorbeeld van een gemaal gebouwd in functionele betonarchitectuur met een zorgvuldige detaillering en hoogwaardige esthetische kwaliteiten zoals zichtbaar in de goede verhoudingen en de zorgvuldige plaatsing van raampartijen.
- van stedenbouwkundige waarde als essentieel onderdeel van de aanleg van de Twentekanalen. Het object heeft ensemblewaarde met de overige onderdelen van het sluisencomplex.
- van cultuurhistorische waarde als onderdeel van de grootschalige aanleg van de Twentekanalen tussen 1930 en 1936 en de hiermee samenhangende ruimtelijke en industriële ontwikkeling van landschap en omgeving.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Gemaal (M)

Functie

Gemaal(M3)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument